22/03/2023

Οικουμενικός Πατριάρχης: Μέσω του διαλόγου θα επαναφέρουμε τους Ρώσους αδελφούς μας στην κοινότητα των κοινών αξιών

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Οι σχέσεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου με το Πατριαρχείο Μόσχας βρέθηκαν στο επίκεντρο της Ομιλίας του Οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου στο συνέδριο *«Αντίδραση των Εκκλησιών και των Θρησκευτικών Κοινοτήτων στον πόλεμο και τις συγκρούσεις»* που πραγματοποιείται στη Λιθουανία.

Ο **Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος** μίλησε για τις σύγχρονες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η **Ορθοδοξία** εστιάζοντας στην **Ουκρανική κρίση** και στο ρόλο της Ρωσίας. Ο **Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας** είπε ότι η ουκρανική κρίση σχετίζεται ταυτόχρονα με την πιο θεμελιώδη πρόκληση στον ορθόδοξο χριστιανικό κόσμο. Αναφέρθηκε στη Ρωσική εισπήδηση στην **Αφρική** και τόνισε ότι *" ο διαθρησκευτικός διάλογος πρέπει να επικεντρωθεί όχι μόνο σε τρόπους αντίστασης και εξουδετέρωσης της ικανότητας της ηγεσίας του **Πατριαρχείου Μόσχας** να υπονομεύει την ενότητα και να νομιμοποιεί θεολογικά την εγκληματική συμπεριφορά. Είναι κοινό χριστιανικό μας καθήκον να*

χρησιμοποιήσουμε τις δυνάμεις του διαλόγου μας για να επαναφέρουμε τους Ρώσους αδελφούς και αδελφές μας στην κοινότητά μας των κοινών αξιών".

Ο **Προκαθήμενος της Ορθοδοξίας** μίλησε για τον Τόμο Αυτοκεφαλίας που

χορήγησε το **Οικουμενικό Πατριαρχείο** στην Εκκλησία της Ουκρανίας μετά από σχετικό αίτημα που κατέθεσε η επιχώρια εκκλησία. Αναφέρθηκε επίσης και στην Ρωσική εισδοχή στην Αφρική.

Σε ότι αφορά την **Εκκλησία της Ρωσίας,** είπε ότι το **Οικουμενικό Πατριαρχεί**ο χορήγησε την αυτοκεφαλία το 1589 ανυψώνοντάς την σε **Πατριαρχείο**. Στην ιστορική αναδρομή που έκανε αναφέρθηκε στον ανταγωνισμό που έχει αναπτύξει η Μόσχα προς τη **Μητέρα Εκκλησίας** θεωρώντας ότι η μπορεί να γίνει η Τρίτη Ρώμη και να έχει τα ηνία της **Ορθοδοξίας.**

*«…Ωστόσο, ήδη μετά την άλωση της **Κωνσταντινούπολης** από τους Οθωμανούς το 1453, η αβάσιμη ιδεολογία ότι η Μόσχα θα μπορούσε να διαδεχθεί την Κωνσταντινούπολη ως πνευματικός ηγέτης του ορθόδοξου κόσμου άρχισε να κάνει τον δρόμο της. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές της, η Μόσχα θα γινόταν η **«Τρίτη Ρώμη»**, μετά την **«πεσμένη Δεύτερη»,** την Κωνσταντινούπολη. Το έχουμε πει πολλές φορές στο παρελθόν και εκμεταλλευόμαστε την ευκαιρία για να το επαναλάβουμε για άλλη μια φορά: δεν υπήρξε ποτέ **«Πρώτη»** και «**Δεύτερη Ρώμη»**. Επομένως, δεν μπορεί ποτέ να υπάρξει μια **«Τρίτη Ρώμη»**. Υπάρχει μόνο η Πρεσβυτέρα και η **Νέα Ρώμη-Κωνσταντινούπολη….***

…Η θρησκευτική παράδοση που μετέδωσε η Κωνσταντινούπολη στη Μόσχα βρέθηκε σύντομα αντιμέτωπη με τη ρωσική πολιτική δύναμη. Οι διαδοχικοί Τσάροι επέβαλαν τη θέλησή τους στην Εκκλησία, μετατρέποντάς την σε απλό όργανο για τους στρατηγικούς τους στόχους. Φυσικά, η Εκκλησία της Ρωσίας δεν συμμορφωνόταν πάντα ή πλήρως. Τα μοναστήρια έχουν χρησιμεύσει ως καταφύγια για την αυθεντική θρησκευτική πίστη. Ωστόσο, πολλές είναι οι περιπτώσεις εργαλειοποίησης της θρησκείας σε αυτή την τεράστια περιοχή. Η Ρωσία του Πούτιν απλώς ανανέωσε και τόνισε αυτή την «παράδοση»

*…Υπάρχει μια σοβαρή συζήτηση σε εξέλιξη για την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας, μετά το τέλος του Πολέμου. Ωστόσο, δίπλα στο θέμα της υλικής ανακατασκευής υπάρχει και το ζήτημα της «πνευματικής αναγέννησης» όχι μόνο στην Ουκρανία, αλλά εξίσου και στη Ρωσία. Αυτό που χρειάζεται είναι επιστροφή στις πηγές της Ορθόδοξης πίστης. Η **Μητέρα Εκκλησία της Κωνσταντινούπολης** είναι έτοιμη να βοηθήσει τα παιδιά της στην Ουκρανία και τη Ρωσία για άλλη μια φορά, όπως το έχει κάνει πολλές φορές στο παρελθόν. Η αγάπη μιας μητέρας είναι ατελείωτη. δεν γνωρίζει όρια. Αυτό ακριβώς είναι το είδος της αγάπης που εκπροσωπεί και εκφράζει το Οικουμενικό Πατριαρχείο»*, είπε μεταξύ άλλων ο **Οικουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος.**

Ολόκληρη η ομιλία του Οικουμενικού Πατριάρχη (ελεύθερη μετάφραση)

Αγαπητοί φίλοι και φίλες,

Με μεγάλη μας χαρά συμμετέχουμε σε αυτό το ειδικό σεμινάριο για την «Αντίδραση των Εκκλησιών και των θρησκευτικών κοινοτήτων στον πόλεμο και τη σύγκρουση», που διοργανώθηκε από την Ομάδα του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τον διαπολιτισμικό και διαθρησκευτικό διάλογο στο πλαίσιο της πρώτης επίσκεψής μας στη Λιθουανία. Στο σημείο αυτό, επιτρέψτε μας να επισημάνουμε τον κρίσιμο ρόλο που έπαιξε το Οικουμενικό Πατριαρχείο στη συγκρότηση της συγκεκριμένης Ομάδας Εργασίας του ΕΛΚ το 1995, κατά τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του Γραφείου της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην ***Ευρωπαϊκή Ένωση*** *. Έχουμε μεγάλη πατρική υπερηφάνεια που βλέπουμε τον σπόρο να έχει σπαρθεί πριν από σχεδόν τριάντα χρόνια να έχει μεγαλώσει σε ένα καρποφόρο δέντρο με βαθιές και ακλόνητες ρίζες. Είστε άξιοι των ειλικρινών μας συγχαρητηρίων!*

Και τώρα στραφούμε στο θέμα της ομιλίας μας. Όπως όλοι γνωρίζετε, από το τέλος του ***Ψυχρού Πολέμου****, τα σύνορα έχουν πέσει, τα εμπόδια έχουν καταργηθεί, η κυκλοφορία αγαθών, ανθρώπων και κεφαλαίων έχει επιταχυνθεί. Όλα αυτά είναι πτυχές του φαινομένου της Παγκοσμιοποίησης, της κίνησης προς έναν ενιαίο κόσμο.*

Ωστόσο, αυτή η ενοποίηση ήταν μέχρι στιγμής αυστηρά υλική, όπου κυριαρχούσαν οικονομικά κριτήρια και τεχνολογικοί παράγοντες. Ταυτόχρονα, τα παγκόσμια προβλήματα έχουν εμφανιστεί ή οξύνονται. Η κλιματική κρίση, η οικονομική κρίση, η υγειονομική κρίση της πανδημίας, η ενεργειακή κρίση ήταν όλες παγκόσμιες προκλήσεις που ζητούσαν παγκόσμια δράση. Ωστόσο, αντί να προχωρήσει, η αναγκαία για παγκόσμια δράση πολιτική ενοποίηση του Κόσμου παραμένει λίγο-πολύ στάσιμη. Μάλιστα υποχώρησε πρόσφατα, λόγω της ρωσικής επιθετικότητας στην Ουκρανία. Τέλος, έγινε περισσότερο από σαφές ότι πέρα από την πολιτική και οικονομική ενοποίηση, υπάρχει επιτακτική ανάγκη για μια πνευματική. Ωστόσο, και σε αυτόν τον τομέα, αντί για πρόοδο, δυστυχώς, έχουμε βιώσει συνεχή οπισθοδρόμηση.

Τις τελευταίες δεκαετίες, η ψευδαίσθηση ότι η οικονομική παγκοσμιοποίηση θα επιφέρει πολιτιστική και πνευματική σύγκλιση και τελικά θα οδηγούσε στην παγκόσμια ειρήνη, διαδόθηκε ευρέως. Αυτή η ιδέα εκφράστηκε στα περίφημα κείμενα του ***Φράνσις Φουκουγιάμα*** *για το «Τέλος της Ιστορίας». Γνωρίζουμε σταδιακά το αντίθετο, υπερβαίνοντας ακόμη και τη θεωρία του Samuel Huntington για τη «σύγκρουση των πολιτισμών». Πράγματι, μετά από περισσότερες από τρεις δεκαετίες παγκοσμιοποίησης, η πνευματική απόσταση μεταξύ των διαφόρων κοινοτήτων που κατοικούν στον κόσμο μας έχει αυξηθεί. Αυτή η μορφή απόκλισης οδηγεί σε πολυπολικότητα και κατακερματισμό.*

Μπορεί η οικονομική ενοποίηση να αντισταθεί σε αυτές τις τάσεις; Παρά τα περίτεχνα οικονομικά και τεχνολογικά δίκτυα που δεσμεύουν τον κόσμο, μπορεί κανείς να παρατηρήσει την εμφάνιση φαινομένων απο-παγκοσμιοποίησης και την άνοδο του προστατευτισμού. Έτσι, σε αντίθεση με τις κυρίαρχες ιδέες των προηγούμενων δεκαετιών, ο πνευματικός παράγοντας καθορίζει τον πολιτικό και τον οικονομικό τομέα. Τα λάθη στον πνευματικό και πνευματικό τομέα δεν είναι ανώδυνα. Μπορούν να οδηγήσουν σε καταστροφές, όπως αποδεικνύει η ουκρανική τραγωδία. Η θρησκεία όχι μόνο δεν είναι περιθωριακή, αλλά είναι καθοριστικός παράγοντας. Αυτό το σημαντικό ζήτημα δεν είναι πλήρως κατανοητό από τους

*πολιτικούς ηγέτες, παρά τη σειρά κρίσεων στη **Δυτική Ασία** και τη **Μέση Ανατολή** από το 1979, στις περισσότερες από τις οποίες ο θρησκευτικός παράγοντας χρησιμοποιήθηκε για πολιτικές και γεωπολιτικές ατζέντες. επίσης,*

Η προώθηση του διαθρησκευτικού και διαπολιτισμικού διαλόγου είναι απαραίτητη. Μπορεί να βοηθήσει στην ανταλλαγή αντιλήψεων και εμπειριών και να συμβάλει στην κοινή αναζήτηση ιδεών και λύσεων, προκειμένου να προωθηθεί η ειρήνη και η κατανόηση. Είναι λοιπόν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον να συμμετέχουμε στη σημερινή συνάντηση.

*Υπάρχουν λίγα μέρη στον κόσμο όπου αυτές οι ιδέες έχουν μεγαλύτερη απήχηση από εδώ, στο Βίλνιους, μερικές εκατοντάδες χιλιόμετρα από την πρώτη γραμμή όπου μαίνεται ο πόλεμος. Καθώς ο κόσμος βρίσκεται σε μια διαδικασία κατακερματισμού, οι περιοχές μεταξύ δύο αναδυόμενων μπλοκ δέχονται ισχυρές πιέσεις. Ο ισθμός μεταξύ της Μαύρης Θάλασσας και της Βαλτικής Θάλασσας είναι ένας από αυτούς, με την Ουκρανία να είναι το κεντρικό συστατικό της και η Λιθουανία μέρος της. Αν και η **Λιθουανία** προστατεύεται από το 2014 με την ένταξη στο ΝΑΤΟ, η υπάρχουσα ανησυχία και ο φόβος δεν είναι αβάσιμοι. Η τραγική ιστορία της **Λιθουανίας** έχει προσφέρει στους πολίτες της μια βαθιά και σπάνια γεωπολιτική ευαισθησία και σοφία.*

*Η παρούσα ουκρανική κρίση, λόγω της απρόκλητης ρωσικής επιθετικότητας, είναι το επίκεντρο ενός γεωπολιτικού σεισμού. Η Ευρώπη ξυπνά από μια βαθιά ψευδαίσθηση, σύμφωνα με την οποία ο πόλεμος στην ήπειρό της ανήκει στο παρελθόν. Απροετοίμαστη υλικά και πνευματικά, η Ευρώπη, ωστόσο, προσαρμόστηκε γρήγορα σε αυτή την απροσδόκητη κατάσταση, βοηθούμενη πνευματικά από τα νέα μέλη της, όπως η **Λιθουανία**. Η έκβαση αυτού του πολέμου θα εξαρτήσει αναμφίβολα τη μελλοντική εξέλιξη τόσο της Ευρώπης όσο και του κόσμου.*

*Η ουκρανική κρίση σχετίζεται ταυτόχρονα με την πιο θεμελιώδη πρόκληση στον ορθόδοξο χριστιανικό κόσμο. Η **Ορθοδοξία** θα συνεχίσει να καθοδηγείται πνευματικά από την πηγή και υπερασπιστή της, το παραδοσιακό και ιστορικό της κέντρο, το **Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως;** Αυτό είναι ένα ουσιαστικό ερώτημα για τον χαρακτήρα, την ταυτότητα και την ύπαρξη της **Ορθοδοξίας**. Είναι επίσης ένα ζήτημα με σοβαρές συνέπειες για ολόκληρη την Ευρώπη, καθώς και για την Αφρική, τη **Μέση Ανατολή** και τις Ορθόδοξες κοινότητες της διασποράς σε όλο τον κόσμο.*

*Ο θρησκευτικός χώρος που οργανώνεται γύρω από έναν άξονα Κιέβου-Μόσχας είναι η αρχική δημιουργία του **Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως** και της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Αυτή η διαδικασία ξεκίνησε πριν από περισσότερα από χίλια χρόνια με τη βάπτιση του Βλαντιμίρ,*

ηγεμόνα της Ρωσίας του Κιέβου, μιας τεράστιας περιοχής που συνδέει τη Βαλτική με τη ***Μαύρη Θάλασσα.*** *Στη μακρά περίοδο από τότε, ο πολιτικός χάρτης αυτής της περιοχής γνώρισε αλλεπάλληλες αλλαγές, μέσα από τις οποίες αναδύθηκε οδυνηρά η Ουκρανία και η ουκρανική ταυτότητα. Σε όλη αυτή την ιστορική παλίρροια, ο Ανατολικός και ο* ***Δυτικός Χριστιανισμό****ς διασταυρώθηκε, αφήνοντας πίσω του ένα μικτό θρησκευτικό περιβάλλον.*

Από αυτή την αρχική δημιουργία προέκυψε και η ***Ρωσία****. Το 1589 η Εκκλησία της απέκτησε από το* ***Οικουμενικό Πατριαρχείο*** *την ανύψωσή της στην* ***Πατριαρχική αξιοπρέπεια****. Ωστόσο, ήδη μετά την άλωση της* ***Κωνσταντινούπολης*** *από τους Οθωμανούς το 1453, η αβάσιμη ιδεολογία ότι η Μόσχα θα μπορούσε να διαδεχθεί την Κωνσταντινούπολη ως πνευματικός ηγέτης του ορθόδοξου κόσμου άρχισε να κάνει τον δρόμο της. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές της, η Μόσχα θα γινόταν η* ***«Τρίτη Ρώμη»****, μετά την* ***«πεσμένη Δεύτερη»,*** *την Κωνσταντινούπολη. Το έχουμε πει πολλές φορές στο παρελθόν και εκμεταλλευόμαστε την ευκαιρία για να το επαναλάβουμε για άλλη μια φορά: δεν υπήρξε ποτέ* ***«Πρώτη»*** *και «****Δεύτερη Ρώμη****». Επομένως, δεν μπορεί ποτέ να υπάρξει μια* ***«Τρίτη Ρώμη»****. Υπάρχει μόνο η Πρεσβυτέρα και η* ***Νέα Ρώμη-Κωνσταντινούπολη.***

Η θρησκευτική παράδοση που μετέδωσε η ***Κωνσταντινούπολη στη Μόσχα*** *βρέθηκε σύντομα αντιμέτωπη με τη ρωσική πολιτική δύναμη. Οι διαδοχικοί Τσάροι επέβαλαν τη θέλησή τους στην Εκκλησία, μετατρέποντάς την σε απλό όργανο για τους στρατηγικούς τους στόχους. Φυσικά, η* ***Εκκλησία της Ρωσίας*** *δεν συμμορφωνόταν πάντα ή πλήρως. Τα μοναστήρια έχουν χρησιμεύσει ως καταφύγια για την αυθεντική θρησκευτική πίστη. Ωστόσο, πολλές είναι οι περιπτώσεις εργαλειοποίησης της θρησκείας σε αυτή την τεράστια περιοχή. Η Ρωσία του Πούτιν απλώς ανανέωσε και τόνισε αυτή την «παράδοση».*

Ιδιαίτερη σημασία από αυτή την άποψη έχει ο πανσλαβισμός, η ιδεολογία σύμφωνα με την οποία όλοι οι Σλάβοι θα έπρεπε να ενωθούν υπό την ηγεσία της Μόσχας. Αυτή η βαθιά ρατσιστική ιδεολογία του 19ου αιώνα βρήκε τη θρησκευτική της έκφραση στον εθνοφυλετισμό, που καταδικάστηκε ως αίρεση από τη ***Μεγάλη Σύνοδο της Κωνσταντινούπολης*** *το 1872. Σύμφωνα με αυτόν τον εθνοφυλετισμό, οι αυτοκέφαλες (δηλαδή αυτοδιοικούμενες) εκκλησίες δεν πρέπει να ιδρύονται με βάση την εντοπιότητα , αλλά εθνότητας. Αυτή η αίρεση χρησιμοποιήθηκε για να νομιμοποιηθεί ο θεσμός της* ***Βουλγαρικής Εξαρχίας*** *εντός της* ***Οθωμανικής Αυτοκρατορίας,*** *ως πρώτο βήμα για τη δημιουργία βουλγαρικού κράτους. Συνέβαλε στον διχασμό των χριστιανών στα Βαλκάνια και ξεκίνησε αδελφοκτονίες και πολέμους. Η σημερινή ενσάρκωση του εθνοφυλετισμού είναι η φονταμενταλιστική ιδεολογία του Russkii mir, ο «Ρωσικός Κόσμος». Αυτή η έκφραση περιγράφει μια υποτιθέμενη σφαίρα πολιτισμού, συμπεριλαμβανομένης*

*της **Ρωσίας,** της Ουκρανίας, της Λευκορωσίας καθώς και των Ρώσων σε όλο τον κόσμο, πολιτικά και θρησκευτικά υπό την ηγεσία και διεύθυνση του κέντρου της Μόσχας. Ο **«Ρωσικός Κόσμος»** παρουσιάζεται ως η απάντηση στη «διεφθαρμένη Δύση». Αυτή η ιδεολογία είναι το κύριο όργανο για μια «πνευματική» νομιμοποίηση της εισβολής στην Ουκρανία.*

*Είναι γεγονός ότι ο ανταγωνισμός της Μόσχας προς την **Κωνσταντινούπολη** υποχώρησε κατά την κομμουνιστική περίοδο, καθώς η θρησκεία διώκονταν από το σοβιετικό καθεστώς. Από την πλευρά του, το **Οικουμενικό Πατριαρχείο** προστάτευσε τους Ρώσους μετανάστες και φιλοξένησε τις θρησκευτικές τους κοινότητες στις Μητροπόλεις του της διασποράς. Ωστόσο, κατά καιρούς και ειδικά μετά την εκλογή του **Κυρίλλου ως Πατριάρχη Μόσχας** το 2009, ο ανταγωνισμός ξαναρχόταν. Στο μυαλό της ρωσικής πολιτικής και θρησκευτικής ηγεσίας, η θρησκεία έγινε πολύ σημαντική ως πολιτικό και γεωστρατηγικό εργαλείο για να αφεθεί στα χέρια του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Στην προσπάθειά της να αποκτήσει πρωταγωνιστικό ρόλο, η **Μόσχα** χρησιμοποίησε ένα ποσοτικό επιχείρημα. Ισχυρίζοντας τότε ότι η Εκκλησία της Ρωσίας έχει υπό την επιρροή της την πλειοψηφία των ανατολικών ορθοδόξων πιστών, προσπάθησε να αποκτήσει την πρωτοκαθεδρία εντός της **Ορθόδοξης Εκκλησίας.** Αυτό το επιχείρημα χρησιμοποιήθηκε έντονα όταν συγκλήθηκε η **Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας** στην Κρήτη τον Ιούνιο του 2016. Η απόρριψη αυτού του επιχειρήματος ήταν ο κύριος λόγος για την **άρνηση της Μόσχας** να συμμετάσχει σε αυτό το ιστορικό συνοδικό γεγονός για την Ορθοδοξία. Πρόσφατα, ο διχαστικός ρόλος της Μόσχας πήρε επίσης τη μορφή αντικανονικής διείσδυσης στην Αφρική, αμφισβητώντας έτσι την αποκλειστική δικαιοδοσία του **Ορθόδοξου Πατριαρχείου Αλεξανδρείας** σε αυτήν την ήπειρο.*

*Εν τω μεταξύ, πολλές φορές το **Οικουμενικό Πατριαρχείο** είχε λάβει σαφείς εκφράσεις της επιθυμίας τόσο του κλήρου όσο και της πολιτικής ηγεσίας στην Ουκρανία για εκκλησιαστική ανεξαρτησία από τη Μόσχα. Στις 5 Ιανουαρίου 2019 υπογράφηκε στο Φανάρι ο Τόμος που παραχωρεί αυτοκεφαλία στην Ορθόδοξη Εκκλησία της Ουκρανίας. Η αποχώρηση του σημαντικού Ουκρανικού Ορθόδοξου πληθυσμού από την κηδεμονία της Μόσχας στέρησε από την **Εκκλησία της Ρωσίας** μεγάλο μέρος της ουσίας του αντιεκκλησιολογικού ισχυρισμού της σχετικά με τον επιχειρούμενο ηγετικό ρόλο της στην Ορθοδοξία.*

*Με το τέλος της **Σοβιετικής Ένωσης** και τη χρεοκοπία της κομμουνιστικής ιδεολογίας, εμφανίστηκε η ψευδοθρησκεία. Οι παλιές αυτοκρατορικές στρατηγικές στη συνέχεια συνδυάστηκαν με τις κυνικές τεχνικές και μηχανισμούς που αναπτύχθηκαν και κληρονόμησαν από τη **Σοβιετική Ένωση.** Η Εκκλησία και η κρατική ηγεσία στη Ρωσία συνεργάστηκαν στο έγκλημα της επίθεσης και μοιράζονται την ευθύνη για τα εγκλήματα που προέκυψαν, όπως η συγκλονιστική*

*απαγωγή παιδιών από την **Ουκρανία**. Προκάλεσαν τεράστια δεινά όχι μόνο στον ουκρανικό λαό, αλλά και στους Ρώσους, που μετρούν πάνω από εκατό χιλιάδες θύματα και την ευθύνη για τρομερές φρικαλεότητες.*

*Υπάρχει μια σοβαρή συζήτηση σε εξέλιξη για την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας, μετά το τέλος του Πολέμου. Ωστόσο, δίπλα στο θέμα της υλικής ανακατασκευής υπάρχει και το ζήτημα της «πνευματικής αναγέννησης» όχι μόνο στην **Ουκρανία** , αλλά εξίσου και στη **Ρωσία.** Αυτό που χρειάζεται είναι επιστροφή στις πηγές της Ορθόδοξης πίστης. Η **Μητέρα Εκκλησία** της **Κωνσταντινούπολης** είναι έτοιμη να βοηθήσει τα παιδιά της στην **Ουκρανία** και τη **Ρωσία** για άλλη μια φορά, όπως το έχει κάνει πολλές φορές στο παρελθόν. Η αγάπη μιας μητέρας είναι ατελείωτη. δεν γνωρίζει όρια. Αυτό ακριβώς είναι το είδος της αγάπης που εκπροσωπεί και εκφράζει το **Οικουμενικό Πατριαρχείο.***

Ομοίως, ο διαθρησκευτικός μας διάλογος πρέπει να επικεντρωθεί όχι μόνο σε τρόπους αντίστασης και εξουδετέρωσης της ικανότητας της ηγεσίας του Πατριαρχείου Μόσχας να υπονομεύει την ενότητα και να νομιμοποιεί θεολογικά την εγκληματική συμπεριφορά. Είναι κοινό χριστιανικό μας καθήκον να χρησιμοποιήσουμε τις δυνάμεις του διαλόγου μας για να επαναφέρουμε τους Ρώσους αδελφούς και αδελφές μας στην κοινότητά μας των κοινών αξιών.

Αξιότιμο κοινό,

Η ουκρανική κρίση πρέπει να ξεπεραστεί με αποφασιστικότητα, δικαιοσύνη και αλληλεγγύη. Το αποτέλεσμά του θα παίξει σημαντικό ρόλο σε άλλες προκλήσεις σε αυτούς τους δύσκολους καιρούς. Ευχαριστούμε ιδιαίτερα τους διοργανωτές που μας έδωσαν την ευκαιρία να παρουσιάσουμε τη θέση του Οικουμενικού Πατριαρχείου για αυτό το περίπλοκο και λεπτό ζήτημα παγκόσμιας σημασίας. Σας ευχόμαστε σε όλους γόνιμες συζητήσεις και παραγωγικά αποτελέσματα από τη συζήτηση κατά τη διάρκεια αυτού του σεμιναρίου. Είθε ο Θεός της αγάπης και της ειρήνης να σας ευλογεί όλους στις διακονίες και στην προσωπική σας ζωή! Σας ευχαριστώ για την ευγενική προσοχή σας.

Φωτογραφίες: Νίκος Παπαχρήστου/Πληροφορίες: Οικουμενικό Πατριαρχείο

Διαβάστε επίσης:

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στη Σέιμα – Σημαντική για τη Λιθουανία η άμεση ανταπόκριση της Μητρός Εκκλησίας λέει η Πρωθυπουργός

Ιδρύεται Εξαρχία του Οικουμενικού Πατριαρχείου στη Λιθουανία – Υπογραφή Συμφωνίας Βαρθολομαίου με την Πρωθυπουργό της χώρας

Ιστορική υπογραφή Συμφωνίας μεταξύ της Λιθουανικής Κυβέρνησης και του Οικουμενικού Πατριαρχείου

Οι αλλαγές στην Εκκλησία της Λιθουανίας στη συνάντηση Βαρθολομαίου με τον Πρόεδρο Gitanas Nausėda

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης στο Μνημείο των Πεσόντων για την Λιθουανική Ανεξαρτησία